

Varhaiskasvatuksen sijaisten hankinta ostopalveluna

Koulutuslautakunta 25.04.2023 § 44
440/02.08.00/2023

Valmistelija Varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala

Taustaa

Varhaiskasvatuksen henkilökunnan saatavuus on viime vuosina heikentynyt kriittisesti niin valtakunnallisesti kuin paikallisestikin. E erityisen haastava tilanne on lyhytaikaisten sijaisten saatavuudessa. Tilannetta vaikeuttaa myös elokuussa 2021 voimaan tullut varhaiskasvatuksen lakimuutos, jossa entistä tiukemmin säätelee varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksesta poikkeamista.

Rekrytointiin ja henkilöstön saatavuuteen on viime vuosina varhaiskasvatuksessa panostettu muun muassa markkinointiviestinnällä, oppilaitosyhteistyöhön panostamalla, oppisopimuksilla, henkilöstön palkkaukseen tehtyjen muutosten avulla sekä hyödyntämällä esimerkiksi rekrytointilisää erityisesti saariston alueella.

Tällä hetkellä varhaiskasvatus käyttää sijaisten rekrytointiin sähköistä Kuntarekry - järjestelmää. Järjestelmään varhaiskasvatus itse hankkii ja haastattelee sijaistavat työntekijät, ohjeistaa heidät käyttämään tätä ja ylläpitää järjestelmässä sijaislistaa sekä myös huolehtii sijaisten työsopimusten laadinnasta. Kuntarekryn käytön lisäksi varhaiskasvatuksessa tehdään erittäin aktiivista suorarekrytointia niin eläkeläisten kuin opiskelijoiden suuntaan. Aktiivinen rekrytointityö ei kuitenkaan tuota tulosta ja sijaisia ei saada. Vaikea rekrytointitilanne työllistää erityisesti esimiehiä ja varajohtajia, mutta kuormittaa myös kohtuuttomasti henkilöstöä, joka joutuu joustamaan muun muassa työvuorojen muutostilanteissa.

Ostopalvelun hyödyntäminen sijaisten hankinnassa

Sijaistilanteen ollessa nykyisellään kestävämpään tarvitaan uusia toimia asian parantamiseksi. Yhtenä ratkaisuna henkilöstöpulaan saattaisi olla ostopalvelun hyödyntäminen.

Ostopalvelun ajatellaan helpottavan varhaiskasvatuksen arjen toimintaa sekä erityisesti vähentävän sijaisten etsintään ja koko rekrytointiprosessiin kohtuuttomasti käytettyä työaika. Tavoitteena olisi ennen kaikkea tukea varhaiskasvatuksen henkilöstön työssäjaksamista.

Vuokratyövoiman käyttö ei vaikuttaisi vähentävästi tai heikentävästi Naantalin varhaiskasvatuksen toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin. Ostopalvelua käytettäisiin ainoastaan äkilliseen ja lyhytaikaiseen käyttöön, kun omaa henkilökuntaa ei ole saatavilla tai mahdollista käyttää.

Sarastia Rekry Oy ja sen kustannukset

Varhaiskasvatukselle sijaisten hankintaa ostopalveluna tarjoaa muun muassa Sarastia Rekry, joka on kuntien ja kuntayhtymien omistama henkilöstöpalveluyritys. Lähialueella Sarastia Rekryä käyttävät muun muassa Turun varhaiskasvatus sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialue. Tästä yhteiskäytöstä voisi olla hyötyä myös Naantalissa.

Vaikean työvoimatilanteen vuoksi varhaiskasvatuksen esimiesten foorumi esittää, että varhaiskasvatuksen lyhytaikaiset sijaisuuden olisi jatkossa mahdollista toteuttaa ostopalveluna Sarastia Rekryltä. Ostopalvelua käytettäisiin ensisijaisesti alle 12 päivän sijaisuuksiin. Esitetyn ratkaisun ajatellaan olevan kokeiluluontoinen, jonka aikana seurataan muun muassa sijaiskuluja sekä ko ostopalvelun vaikutuksia Naantalin varhaiskasvatuksen henkilöstön työssäjaksamiseen.

Kustannukset

Vuosina 2020–2022 varhaiskasvatuksen sijaisten määrät, tunnit ja kustannukset ovat olleet:

- 2020: 57 sijaista, 5 527 tuntia, 120 600 euroa
- 2021: 72 sijaista, 7 728 tuntia, 190 000 euroa
- 2022: 94 sijaista, 8 990 tuntia, 230 700 euroa.

Koulutetun varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kustannukset Naantalın kaupungilla ovat noin 20, 59 euroa/tunti. Sarastia Rekryn tarjoaa koulutetun lastenhoitajan palvelua hintaan 23,07–25,76. Sarastia Rekryn käyttöönoton kustannukset ovat arviolta 1 000–1500 € (kertakustannus).

Sarastia Rekryn käyttöönotto ei arvioi lisäävän mittavasti lisäkustannuksia, koska varhaiskasvatuksen sijaiskustannukset on huomioitu talousarviossa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Koulutuslautakunta päättää hankkia 21.8.2023 alkaen varhaiskasvatuksen lyhytaikaisen sijaispalvelun (1-12 päivän sijaisuudet) Sarastia Rekryltä. Sopimus laaditaan määräaikaisena vuoden 31.12.2024 loppuun, jonka jälkeen se jatkuu toistaiseksi voimassa olevana 6 kk:n irtisanomisajalla. Lautakunta valtuuttaa sivistysjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Päätös

Sivistysjohtajan ehdotus hyväksyttiin.